

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Η χαρά των παιδιών

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ | ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1886
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018 • ΤΙΜΗ € 1,20

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Νεκταρία Ζαγοριανάκου
Στάθης Κουτσούνης

Ενδιαφέρουσες συνεντεύξεις μας παραχώρησαν δύο άνθρωποι της γραφής. Μιλούν για τις πηγές έμπνευσής τους και για όσα καταθέτουν στο χαρτί. > 13, 14

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018 | ΤΕΥΧΟΣ 232 | ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

14 **ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ** 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018 **ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ** ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ποιητικά Πορτρέτα

Επιμέλεια
ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΙΑΘΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ποιήσεως

Ο Στάθης Κουτσούνης με τον Νάνο Βαλαωρίτη Με τον Θανάση Βαλτινό

ΣΤΑΘΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΝΗΣ:
«Ποίηση είναι η ανατροπή όλων των σχεδίων»

Ας υποθέσουμε ότι έχετε απέναντί σας τον εαυτό σας όταν ήταν παιδί και πρέπει να τον συστήσετε σε άλλους. Τι θα λέγατε; Αλλάξε κάτι από τότε;

Είναι ένα παιδί φανατικό για γράμματα, περίεργο και φιλέρενο, ιδιόρρυθμο και με ιδιαίτερη προσωπικότητα. Έχει αδυναμία επικοινωνίας με τους γύρω του, αγαπάει οτιδήποτε όμορφο και του αρέσει να παίζει με τις λέξεις. Με άλλα λόγια έχει ανάγκη να εκφραστεί και οι λέξεις, παρότι τον βασανίζουν, πολλές φορές του προσφέρονται. Εκείνο το παιδί υπήρξε επίσης, όπως και σήμερα άλλωστε, ένας παρατηρητής παρεμβατικός στα δρώμενα, κάτι που του στοίχιζε και του στοιχίζει ακόμη. Πολλά έχουν αλλάξει από τότε, αλλά η γενικότερη αίσθηση και οπτική για τον κόσμο παραμένει, κι ας γίνονται σιγά-σιγά συνείδηση πολλές διαψεύσεις.

Πώς ακούτε την ποιητική φωνή σας διαβάζοντας τους στίχους σας;

Είμαστε ό,τι γράφουμε. Όταν διαβάζω τους στίχους μου ή όταν τους διαβάζουν άλλοι, ακούω την οντότητά μου, θεατές και κυρίως αθέατες πλευρές της.

Επίγονο ποιων ποιητών θεωρείτε τον εαυτό σας;

«Είναι παιδιά πολλών ανθρώπων τα λόγια μας», για να θυμηθούμε τον Σεφέρη. Μέσα μας συγχωνεύονται οι στίχοι όλων εκείνων που αγαπήσαμε, μέχρι να βρει κανείς το δικό του ύφος. Ο Καβάφης από τους παλαιότερους, ο Σαχτούρης και ο Σινόπουλος από τους νεότερους, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, έπαιξαν ρόλο στη γραφή μου. Το θέμα είναι να καταφέρεις κάποια στιγμή να γίνεις πατροκτόνος και να ανακαλύψεις την προσωπική σου φωνή.

Η ποίηση αδικεί τον ποιητή καθώς δεν μπορεί να τον θρέψει. Εσείς πώς την αντιμετωπίζετε επαγγελματικά στο βίο σας;

Ως άμισθος επαγγελματίας. Μακάρι να μπορούσε και να με θρέψει, να αναλάβει και τον βιοπορισμό μου. Αλλά επειδή δεν μπορεί, δεν είναι δυνατόν να μην τη θεραπεύω επαγγελματικά. Με θρέφει βέβαια αλλιώς κι αυτό είναι ήδη πολύ.

Πώς σας επισκέπτονται οι ιστορίες που γράφετε γι' αυτές; Έτσι ξαφνικά, φαίνεται. Δεν είναι όμως πάντα ό,τι φαίνεται. Διότι για να σε επισκεπτεί κάποιος πρέπει να έχεις κάποια σχέση μαζί του.

Η αρματωσιά των ποιητικών σας διαδρομών σε τι διαφέρει από αυτές των ομότεχνών σας;

Ο καθένας, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τα τέρατα, φτιά-

χνει τη δική του αρματωσιά. Δεν ξέρω σε τι διαφέρει, θα σας πω όμως από τι είναι φτιαγμένη: Από βίωμα, λέξεις, πάθος.

Ο χώρος της ποίησης και της λογοτεχνίας, όπως έχει δείξει η ιστορία, είναι τόπος μικρών και μεγάλων αφιμαχιών. Εσείς πώς τις βιώνετε;

Μέσα από τις αφιμαχίες προάγονται τα πράγματα, αρκεί να είναι ουσιαστικές και να έχουν κάποιο λόγο ή νόημα. Σε ό,τι με αφορά, όταν εκτιμώ ότι χρειάζεται, συμμετέχω εκφράζοντας την άποψή μου.

Η ποίηση έχει διάρκεια και διαδρομή. Εσείς πώς έχετε σχεδιάσει την πορεία σας προς την ολοκλήρωση

του έμμετρου αγώνα που επιτελείτε;

Πολλές φορές σκέφτομαι αν σχεδιάζω εγώ την ποιητική διαδρομή μου ή η ποίηση την πορεία της και δι' εμού. Τα σχέδια είναι για να ανατρέπονται, ακόμη και τα πιο οργανωμένα, κυρίως αυτά. Αυτό άλλωστε είναι η ποίηση: Η ανατροπή όλων των σχεδίων, γιατί το σχέδιο είναι μια δέσμευση, και η ποίηση απεχθάνεται τις δεσμεύσεις, αγαπά την ελευθερία. Τούτο δε σημαίνει ότι δεν κάνω τους σχεδιασμούς μου, πολλές φορές όμως έρχεται εκείνη και μου τους ανατρέπει. Πρόθεση είναι να πάω τα ποιητικά πράγμα-

τα, κι όχι μόνο τα δικά μου, ένα βή-

μα τουλάχιστον μπροστά. Αυτό συνεπάγεται ότι πρέπει να γνωρίζει κανείς τι γίνεται γύρω του, τι γράφεται, να γνωρίζει το ποιητικό τοπίο και να το εμπλουτίζει.

Στον επέκεινα χρόνο πού νομίζετε ότι θα βρίσκατε το πορτρέτο που ο ίδιος φιλοτεχνείτε;

Αυτό είναι αδύνατο να το γνωρίζω. Εγώ απλώς γράφω, μακάρι το πορτρέτο μου να κοσμήσει κάποτε το Πάνθεον της ποίησης, αλλά ποτέ δε θα μάθω αν αυτό θα συμβεί ή όχι. Το επέκεινα συνήθως μας προλαβαίνει, πριν προλάβει το έργο μας να κριθεί επαρκώς, έστω και αν κάποιος απολαμβάνει εν ζωή τιμή και δόξα.

Πώς ορίζετε το ποίημα που «αντέχει τον χρόνο»;

Ένα ποίημα «αντέχει τον χρόνο» αν έχει τη δύναμη να ανταποκρίνεται στις αισθητικές απαιτήσεις κάθε εποχής. Αν μπορεί να αναγιγνώσκεται σε διαφορετικές χρονικές στιγμές με την ίδια αισθητική δραστηριότητα. Αν εκπέμπει αισθητική συγκίνηση σε διαφορετικούς ανθρώπους διαφορετικών εποχών.

ΣΤΑΘΗΣ ΚΟΝΤΟΣΟΥΝΗΣ

ΣΥΝΕΙΡΜΟΣ

Μπροστά του ένα σκουλήκι και αυθόρμητα
σηκώνω το πέδιλό μου να το διώσω

η κ' ξέσνου ένκι συνήρως
η κ' τήνω κρατά
στον κίβη το πόδι του

η κ' τρυφερότητα
κοιτάγω πύρα το σκουλήκι
τα κ' τήνα του βουρκώνουν
κι ανθεί περ' τριζω να περ'ίσω

(ανέκδοτο)

ΝΟΜΙΚΑ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΛΑΣΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Στάθης Κουτσούνης (Νέα Φιγαλία Ολυμπίας, 1959-). Σπούδασε νομικά, φιλολογία και κλασική μουσική. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Στα Γράμματα εμφανίστηκε το 1987 με τη δημοσίευση τεσσάρων ποιημάτων του στο τεύχος 10 του περιοδικού «νέες Τομές».

Εχει εκδώσει τις ποιητικές συλλογές: Σπουδές για Φωνή και Ποίηση, Υάκινθος 1987, Τρύγος αιμάτων, Σμίλη 1991, Παραλλαγές του μαύρου, Δελφίνι 1998, Η τρομοκρατία της ομορφιάς, Μεταίχμιο 2004, Εντομα στην εντατική, Μεταίχμιο 2008 [υποψήφιο για το Βραβείο Ποίησης του περιοδικού «Διαβάζω»], Στιγμιότυπα του σώματος, Μεταίχμιο 2014. Επίσης, φιλολογική μελέτη για το αρχαίο δράμα και τον Σοφοκλή στον τόμο Σοφοκλέους, Φιλοκλήτης - Αντιγόνη. Εισαγωγή: Στάθης Κουτσούνης. Μετάφραση: Χρίστος Τσάγκας, Οδός Πανός 1999, τη μελέτη «Το ανθολόγιο κειμένων ως εργαλείο προσέγγισης ενός συγγραφέα» στον τόμο Ο στοχασμός και ο λόγος του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Εκδόσεις της Σχολής ΙΜΠ 2003, το δοκίμιο «Η ποιητική κοσμογραφία του Γιώργου Γεωργίου στις συλλογές των χαϊκού του» στον συλλογικό τόμο Η ποίηση του Γιώργου Γεωργίου, Γαβριηλίδης 2007, και το διήγημα «Η Μέριλιν της Ακράτας» στον συλλογικό τόμο 7 διηγήματα, Μεταίχμιο 2003. Παράλληλα συνεργάζεται με λογοτεχνικά περιοδικά και εφημερίδες, όπου και δημοσιεύει ποίηση, κριτικά δοκίμια, μελέτες, άρθρα, βιβλιοκρισίες και άλλα κείμενα. Ποιήματά του έχουν περιληφθεί σε ανθολογίες και έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ισπανικά και τα περσικά. Είναι μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων, του Κύκλου Ποιτών και της Πανελληνίας Ενωσης Φιλολόγων.

ΤΑ ΚΕΡΜΑΤΑ

Πατέρα φωνάζω
τι γυρεύεις εκεί πάνω θα πέσεις

Ξαπλωμένος ψηλά απ' το κρεβάτι
στο κενό
με μάτια άκλειστα κοιτώντας το ταβάνι
και τα χέρια να ψάχνουν τις τσέπες του

μη φοβάσαι μού λέει
και τι να κάμω
νια φόρτωμα οι μέρες μου βαρέθηκα

κατάπια τη μιλιά του σκυθρωπός
μα ξαφνικά η όψη του φωτίζεται
κι όπως τότε που ήμουν παιδί

μη με χασομεράς
με μαλώνει τρυφερά
δεν έχω τώρα καιρό
σώπασε κι εξακολούθησε ατάραχος
να ψαχουλεύει επίμονα τις τσέπες του
ώσπου θλωμένος
με άδραξε απ' το μπράτσο

γιε μου μού σώθησαν όλα
μήπως σου βρίσκονται κέρματα για
τα διόδια

[από την ποιητική συλλογή:
Στιγμιότυπα του σώματος,
Μεταίχμιο 2014]